Ministerstwo
Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.218.2025
Warszawa, 23 lipca 2025 r.

Pani

Małgorzata Kidawa-Błońska

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję odpowiedź na oświadczenie złożone do Ministry Edukacji oraz do Ministra Sprawiedliwości przez Pana Senatora Wadima Tyszkiewicza podczas 35. posiedzenia Senatu, w dniu 28 maja 2025 roku, w zakresie pozostającym we właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r., poz. 1802 ze zm., dalej: ustawa o ochronie małoletnich), zawiera instrumenty umożliwiające przeciwdziałanie hejtowi i walkę z nim.

Zgodnie z art. 22b ustawy o ochronie małoletnich, organ zarządzający jednostką systemu oświaty, o której mowa w art. 2 punkt 1- 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r., poz. 737 ze zm.) oraz inną placówką oświatową, opiekuńczą, wychowawczą, resocjalizacyjną, religijną, artystyczną, medyczną, rekreacyjną, sportową lub związaną z rozwijaniem zainteresowań, do której uczęszczają albo w której przebywają lub mogą przebywać małoletni oraz organizator działalności oświatowej, opiekuńczej, wychowawczej, resocjalizacyjnej, religijnej, artystycznej, medycznej, rekreacyjnej,

sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich, mają obowiązek opracować i wdrożyć standardy ochrony małoletnich (dalej: standardy).

Standardy mają być dostosowane do charakteru i rodzaju placówki lub działalności. W szczególności należy w nich określić zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego, osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia (art. 22c ustawy o ochronie małoletnich).

Standardy powinny zawierać także wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, określać zachowania niedozwolone, zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet, a także zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia.

Standardy skierowane są nie tylko do osób zarządzających placówkami, organizatorów działalności, ale także do osób małoletnich. Zgodnie z art. 22c ust. 5 ustawy o ochronie małoletnich standardy muszą być sporządzone w taki sposób, aby były zrozumiałe dla osób małoletnich.

Podmioty zobowiązane do opracowania i wdrażania standardów mają obowiązek co najmniej raz na 2 lata dokonywać ich oceny, w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

Standardy powinny być udostępnione na stronie internetowej podmiotu zobowiązanego do ich wdrażania oraz wywieszone w widocznym miejscu w lokalu tego podmiotu, w wersji zupełnej oraz skróconej. Wersja skrócona jest przeznaczona dla osób małoletnich.

Aby pomóc jednostkom w realizacji ww. obowiązków, Ministerstwo Sprawiedliwości udostępniło na swojej stronie internetowej m.in. wyjaśnienia do ustawy o ochronie małoletnich oraz wytyczne do sporządzania i wdrażania standardów ochrony małoletnich: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/zespol-do-spraw-ochrony-maloletnich

W odniesieniu do pytania o zmianę prawa poprzez zaostrzenie kar za hejt, wyjaśniam, że resort aktualnie nie prowadzi takich prac. Ministerstwo Sprawiedliwości podejmuje natomiast szereg innych działań ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Dostrzegając wagę problemu hejtu wśród młodzieży, a przez to zainteresowanie szkół lekcjami o tej tematyce, Ministerstwo Sprawiedliwości z okazji obchodów Dnia Edukacji Prawnej zorganizowało 31 marca 2025 roku zdalną lekcję prawną pt. „Hejt, trolling i memy. Po co jest prawo i jak mnie chroni – na przykładzie naruszeń dóbr osobistych w Internecie". W lekcji wzięło udział ok. 45 tys. uczniów i uczennic z 881 szkół ponadpodstawowych oraz klas 7-8 szkół podstawowych w całej Polsce. Lekcję przeprowadził Kajetan Kosterkiewicz, sędzia orzekający w Sądzie Okręgowym w Poznaniu, zastępca koordynatora ds. edukacji prawnej Sądu Apelacyjnego w Poznaniu[1].

Dodatkowo, w ramach wspólnej inicjatywy z okazji Dnia Edukacji Prawnej, przedstawiciele zawodów prawniczych zostali zaproszeni do przeprowadzania lekcji w szkołach w całej Polsce. W scenariuszu lekcji znalazł się kazus dotyczący tematu naruszeń dóbr osobistych w Internecie[2]. Lekcje zostały przeprowadzone na żywo (osobiście) przez prawników w 519 szkołach (308 podstawowych i 211 ponadpodstawowych) w 302 miejscowościach. Łącznie udział w nich wzięło 29 509 uczniów i uczennic.

Ministerstwo planuje nawiązywać do podobnej tematyki także w kolejnych podejmowanych inicjatywach z zakresu edukacji prawnej i konstytucyjnej.

---

[1] Zapis z lekcji dostępny jest pod linkiem: https://youtube.com/live/oGW_EaMKTlI?feature=share
[2] Link do scenariusza: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/jak-prawo-unii-europejskiej-chroni-prawa-i-wolnosci-jednostki

Ponadto w Ministerstwie Sprawiedliwości została przygotowana broszura skierowana do młodzieży, mająca na celu przybliżenie funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej. Materiał został stworzony z myślą o młodych osobach, które mogą potrzebować pomocy prawnej lub chcą lepiej zrozumieć swoje prawa.

Broszura została przesłana w marcu 2025 roku w formie elektronicznej i do druku do ponad 6 tys. szkół ponadpodstawowych na terenie kraju.

Broszura zawiera m.in.:

a) podstawowe informacje o systemie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz mediacji,
b) instrukcje, jak uzyskać pomoc prawną,
c) przykłady spraw, w jakich można otrzymać wsparcie w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
d) zagadnienia dotyczące problemów, które mogą dotyczyć osób poniżej 18. roku życia, a więc także hejtu.

Dodatkowo w ramach prowadzonego przez resort na Facebooku konta pn. *Nieodpłatna Pomoc* zostały opublikowane posty związane z zagrożeniami młodzieży w Internecie i social mediach, a w planach znajdują się posty dotyczące cyberbullyingu i bullyingu. Opublikowano tam także zwycięski Komiks, który nawiązywał do tematyki hejtu. Na ww. koncie zamieszczony został również filmik edukacyjny przygotowany przez Stowarzyszenie Sursum Corda o tematyce cyberprzemocy[3].

Ponadto pracownicy Ministerstwa Sprawiedliwości - Wydziału Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Departamencie Funduszy i nieodpłatnej Pomocy Prawnej wzięli udział w lekcjach w szkołach, podczas których poruszany był temat hejtu oraz problemów z rówieśnikami. Uczniowie dowiedzieli się wtedy m.in. o punktach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha/podpisano elektronicznie/

[3] Filmik dostępny pod adresem:
https://www.facebook.com/NieodplatnaPomoc/videos/272541822457397/.